

◆ Phân tích các đa thức sau thành nhân tử

a) $A = x^2 + 12x + 36$

b) $B = x^2 - 4y^2$

c) $C = x^3 - 8y^3$

Hướng dẫn giải

a) $A = x^2 + 12x + 36 = x^2 + 2 \cdot x \cdot 6 + 6^2 = (x + 6)^2$

b) $B = x^2 - 4y^2 = (x)^2 - (2y)^2 = (x - 2y)(x + 2y)$

c) $C = x^3 - 8y^3 = x^3 - (2y)^3 = (x - 2y)(x^2 + 2xy + 4y^2)$

BÀI TẬP CƠ BẢN

Bài 1. Phân tích các đa thức sau thành nhân tử

1) $9x^2 - 25$ 2) $4x^2 - 4xy + y^2$ 3) $x^3 - 8$ 4) $3ax^3y^3 + 6a$

Bài 2. Phân tích thành nhân tử (Phương pháp dùng hằng đẳng thức):

1) $a^2 - 4b^2$ Hướng dẫn giải $a^2 - 4b^2 = (a - 2b)(a + 2b)$

2) $4a^2 - b^2$

22) $4a^2 - (a + b)^2$

43) $\frac{1}{27} + a^3$

3) $a^2 - 25$

23) $49a^2 - (2a - b)^2$

44) $8x^6 - 27y^3$

4) $25a^2 - 1$

24) $81a^2 - (5a - 3b)^2$

45) $8x^3 + 27y^3$

5) $a^2 - 9$

25) $(5a - b)^2 - (2a + 3b)^2$

46) $\frac{1}{8}x^3 + 8$

6) $9a^2 - 1$

26) $(4a + 3b)^2 - (b - 2a)^2$

47) $\frac{1}{64}x^6 - 125$

7) $121 - a^2$

27) $x^2 + 10x + 25$

48) $(a + b)^3 - c^3$

8) $64a^2 - 9$

28) $x^2 + 8x + 16$

49) $x^3 - (y - 1)^3$

9) $81a^2 - 25$

29) $x^2 + 6x + 9$

50) $125 - (x + 2)^3$

10) $144a^2 - 81$

30) $x^2 + 14x + 49$

51) $(x + 3)^3 - 8$

$$11) 25a^2 - 49b^4$$

$$31) 16x^2 + 8x + 1$$

$$52) (x-5)^3 - 27$$

$$12) 100a^2 - 9b^4$$

$$32) 4x^4 + 20x^2 + 25$$

$$53) (x+1)^3 - 125$$

$$13) a^4 - 4b^2$$

$$33) 9x^4 + 24x^2 + 16$$

$$54) (x+4)^3 - 64$$

$$14) \frac{1}{4}a^2 - b^2$$

$$34) 25x^2 - 20xy + 4y^2$$

$$55) x^6 + 1$$

$$15) \frac{1}{4}a^2 - \frac{1}{9}b^2$$

$$35) 4x^2 - 12xy + 9y^2$$

$$56) x^6 - 1$$

$$16) \frac{1}{25} - 36x^2$$

$$36) 25x^2 - 10xy + y^2$$

$$57) x^6 - y^6$$

$$17) (a-b)^2 - c^2$$

$$37) x^4 - 4x^2y + 4y^2$$

$$58) x^3 + 3x^2 + 3x + 1$$

$$18) (a+b)^2 - 4$$

$$38) 9x^2 - 30x + 25$$

$$59) x^3 + 6x^2 + 12x + 8$$

$$19) (a-2b)^2 - 4b^2$$

$$39) 9x^4 - 12x^2y + 4y^2$$

$$60) m^3 - 3m^2 + 3m - 1$$

$$20) (a+3b)^2 - 9b^2$$

$$40) 9x^6 - 12x^7 + 4x^8$$

$$61) m^3 - 6m^2 + 12m - 8$$

$$21) (a-5b)^2 - 16b^2$$

$$41) x^3 + 27$$

$$42) x^3 + 8$$

Bài 3: Tìm một hình hộp có thể tích $2x^3 - 18x$ ($x > 3$) mà độ dài các cạnh đều là biểu thức chứa x .

BÀI TẬP LUYỆN TẬP

Bài 1: Phân tích các đa thức sau thành nhân tử:

$$1) x^3 + 5x$$

$$3) 6ab - 9ab^2$$

$$5) 2x(x-3) - 3(3-x)$$

$$2) 4ab - 16b^2$$

$$4) 2a(x-1) + 3b(1-x)$$

$$6) (x-y)^2 - x(y-x)$$

Bài 2: Phân tích các đa thức sau thành nhân tử:

$$1) 4x^2 - 1$$

$$3) x^2 - 9y^2$$

$$5) x^2 + 2xy + y^2 - 16$$

$$2) (x+2)^2 - 9$$

$$4) (a+b)^2 - (a-2b)^2$$

$$6) 5x^3 - 20$$

Bài 3: Phân tích các đa thức sau thành nhân tử:

$$1) 4a^2 + 4a + 1$$

$$2) -3x^2 + 6xy - 3y^2$$

$$3) (x+y)^2 - 2(x+y)z + 4z^2$$

Bài 4: Phân tích các đa thức sau thành nhân tử:

$$1) 8x^3 - 1$$

$$3) 64x^3 - 1$$

$$5) x^3 - y^6$$

$$2) x^3 + 27y^3$$

$$4) x^3 + \frac{1}{27}$$

$$6) 8x^3 + 27y^6$$

Bài 5: Điền vào chỗ trống:

$$1) (x-\dots)^2 = x^2 - \dots + 25$$

$$3) (x-\dots)^3 = x^3 - x^2 + \dots - \frac{1}{27}$$

$$2) 27x^3 + \dots = (3x+z)(\dots - 3xz + z^2)$$

$$4) 4x^2 - \dots = (2x+\dots)(2x-5y)$$

Bài 6: Phân tích thành nhân tử(phối hợp các phương pháp):

$$1) 4x^3 - 16x$$

$$10) a^2 - b^2 - 12a + 12b$$

$$2) x^4 - y^4$$

$$11) xy^2 + x^2y + \frac{1}{4}y^3$$

$$3) 3x^2y - 6xy^2 + 3y^3$$

$$12) x^2 - 25y^2 - 6x + 9$$

$$4) x^2 + y^2 - 4 + 2xy$$

$$13) 4x^2 - 25y^2 + 4x + 1$$